

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

KGP.410.001.06.2017
P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Małgorzata Kornaga, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr KGP/12/2017 z dnia 12 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Od dnia 12 maja 2016 r. Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest Pan Marek Niechciał. Od dnia 20 marca 2014 r. do dnia 21 stycznia 2016 r. Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów był Pan Adam Jasser, który od dnia 22 stycznia 2016 r. do dnia 11 maja 2016 r. pełnił obowiązki Prezesa Urzędu. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania *ustawy budżetowej na rok 2016*² w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Podstawowe zadania dysponenta części 53 – UOKiK, dotyczyły ochrony konkurencji i konsumentów. Obejmowały one m.in. zapobieganie nieprawidłowościom funkcjonowania i rozwoju konkurencji oraz ich eliminowanie, kontrolę fuzji i przejęć, ochronę zbiorowych interesów konsumentów, dbanie o bezpieczeństwo produktów i nadzór nad rynkiem wyrobów nieżywnościowych i artykułami rolno-spożywczymi w zakresie jakości handlowej, monitorowanie pomocy publicznej oraz udział w pracach legislacyjnych w celu tworzenia otoczenia prawnego stymulującego rozwój konkurencji i w efektywny sposób chroniącego interesy konsumentów. Mieściły się one w budżecie państwa w układzie zadaniowym w ramach funkcji Nr 6 *Polityka gospodarcza kraju*, w zadaniu 6.5.W *Ochrona konkurencji i konsumentów*.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2015 i 2016³,
- wykonanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków w europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po poprzedniej kontroli budżetowej,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁴.

¹ Dalej: UOKiK lub Urząd.

² *Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r.* (Dz. U. poz. 278, ze zm.) Dalej: *ustawa budżetowa*.

³ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku poprzedniego.

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870. Dalej: *ufp*.

W 2016 r. dochody w części 53 – UOKiK wyniosły 28 097,5 tys. zł. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 63 526,5 tys. zł. Ponadto z budżetu środków europejskich wydatkowano 8,5 tys. zł.

Ocena
i jej uzasadnienie

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia⁵ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W wyniku kontroli 11,3% zrealizowanych w części 53 – UOKiK wydatków budżetu państwa i całości wydatków budżetu środków europejskich stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków oraz w planie działalności UOKiK. Prezes Urzędu rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 53 – UOKiK.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2016 r. sporządzone przez dysponenta części 53 – UOKiK. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań 2016 r.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁶.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane dochody budżetowe w części 53 – UOKiK wyniosły 28 097,5 tys. zł, co stanowiło 49,9% kwoty wynikającej z ustawy budżetowej (56 260,0 tys. zł) oraz 10,0% dochodów uzyskanych w 2015 r. (279 790,2 tys. zł). Główną pozycję dochodów UOKiK (94,8% ich łącznej kwoty) stanowiły wpływy z tytułu kar pieniężnych – 26 640,8 tys. zł. Ponadto Urząd osiągnął dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa (§ 0750 – *Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*) w wysokości 1 265,8 tys. zł.

Niższe niż planowano wykonanie dochodów w 2016 r. uwarunkowane było specyfiką źródeł dochodów UOKiK. Wysokość zaplanowanej kwoty dochodów ustalona została na podstawie prognozowanej liczby i przewidywanej średniej wysokości kar pieniężnych, jakie zostaną nałożone przez Prezesa UOKiK od momentu planowania dochodów do końca następnego roku, z uwzględnieniem przewidywanych terminów i treści orzeczeń sądowych co do wysokości kary, a także przewidywanych terminów wpłat prawomocnie orzeczonych kar. Powodowało to trudności w dokonaniu trafnej prognozy. W 2016 roku na niewykonanie planu wpłynął również zwrot trzech kar w łącznej wysokości 641,9 tys. zł, co pomniejszyło łączną

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁶ Rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) oraz z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. Nr 298 poz. 1766).

kwotę zrealizowanych dochodów. Relatywnie niskie wykonanie dochodów w 2016 r. w stosunku do roku poprzedniego wynikało ze specyficznej sytuacji, jaka w zakresie dochodów miała miejsce w 2015 r. (26 przedsiębiorców ukaranych przez Prezesa UOKiK w latach 2006-2007 wpłaciło kary, w łącznej wysokości 248 308,6 tys. zł).

Na koniec 2016 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 53 – UOKiK wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 17 683,4 tys. zł. Dotyczyły one głównie grzywien i kar nałożonych przez Prezesa UOKiK na podmioty gospodarcze (16 954,0 tys. zł). Zaległości, według stanu na 31 grudnia 2016 r., wyniosły 17 623,0 tys. zł. W porównaniu do 2015 r. należności były niższe o 4 979,5 tys. zł (tj. o 22,0%), a zaległości o 4 823,1 tys. zł (o 21,5%). Windykacja należności z tytułu nałożonych kar należy do UOKiK.

(dowód: akta kontroli str. 435, 459-489, 518, 559-560, 586-610)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej dochodów budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 53 – UOKiK wyniosły 63 526,5 tys. zł, tj. 95,1% planu po zmianach (66 796,7 tys. zł). W porównaniu do 2015 r. wydatki były wyższe o 2 675,7 tys. zł, tj. o 4,4%. Ponadto w UOKiK zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 8,5 tys. zł, co stanowiło 2,9% planu po zmianach (292,0 tys. zł).

Wydatki budżetu państwa praktycznie w całości zrealizowano w dziale 750 – Administracja publiczna⁷ w rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej. Zostały one przeznaczone przede wszystkim na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, których łączna suma wyniosła 38 853,2 tys. zł. Pozostałe wydatki bieżące jednostek budżetowych to m.in. zakup materiałów i wyposażenia (3 914,0 tys. zł), zakup usług pozostałych (3 818,9 tys. zł), opłaty czynszowe (2 433,3 tys. zł), zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii (1 435,8 tys. zł) oraz usługi remontowe (1 080,0 tys. zł).

Na wydatki majątkowe przeznaczono 3 989,4 tys. zł, dokonując zakupów inwestycyjnych m.in. sprzętu do laboratoriów UOKiK oraz sprzętu komputerowego (m.in. komputery, monitory, serwery, stacje graficzne), a także licencji na oprogramowanie.

W 2016 r. Prezes UOKiK zawarł z siedmioma organizacjami pozarządowymi 12 umów na realizację zadań o wartości 2 674,3 tys. zł. Ostateczna wysokość przekazanych dotacji celowych udzielonych w związku z realizacją tych umów wyniosła 2 631,5 tys. zł. Szczegółową kontrolą objęto cztery wylosowane umowy dotacji na łączną kwotę 1 428,7 tys. zł. Były one przeznaczone na realizację następujących zadań:

- *Prowadzenie bezpłatnego poradnictwa i pomocy prawnej w zakresie uprawnień konsumentów oraz dochodzenia ich roszczeń oraz sporządzania pism procesowych na rzecz konsumentów w 2016 r.* (dwie umowy, z których każda obejmowała wykonanie zadania w czterech województwach) – 513,7 tys. zł;
- *Prowadzenie Infolinii Konsumentckiej* – 712,5 tys. zł,
- *Prowadzenie Bezpłatnej świątecznej pomocy prawnej dla konsumentów w okresie 1-30 grudnia 2016 r.* – 202,5 tys. zł. Zgodnie z umową z dnia 25 listopada 2016 r. Federacja Konsumentów na realizację tego zadania otrzymała w 2016 r. łącznie 203 tys. zł, wypłacone w dwóch transzach (30 listopada i 15 grudnia). Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego złożone zostało terminowo, w dniu 30 stycznia 2017 r. Sprawozdanie to zostało pozytywnie zweryfikowane, co w UOKiK odnotowano w protokole końcowego odbioru pracy, sporządzonym w dniu 28 lutego 2017 r. Niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 0,5 tys. zł została zwrócona.

Przekazywanie i rozliczenie dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych i obowiązującymi przepisami.

⁷ W dziale 752 Obrona narodowa ustalono wydatki w wysokości 2,0 tys. zł.

W ramach wydatków na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej UOKiK wydatkował 694,5 tys. zł na działalność Europejskiego Centrum Konsumenckiego oraz 2 143,7 tys. zł na sfinansowanie wydatków w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020). Wydatki te obejmowały m.in. wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi, koszty szkolenia, a także zakupy materiałów i wyposażenia oraz usług telekomunikacyjnych.

Wydatki budżetu środków europejskich przeznaczone były na realizację projektu *Świadomy zamawiający – prawo konkurencji w przetargach publicznych*, w ramach działania 2.18 – *Wysokiej jakości usługi administracyjne* Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój. Objęły one koszty wynagrodzeń dziewięciu osób zaangażowanych w przygotowanie realizacji projektu w październiku i listopadzie 2016 roku. Ze względu na przedłużającą się procedurę oceny wniosku o dofinansowanie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji (wniosek został złożony w dniu 21 marca 2016 r.), porozumienie w sprawie realizacji projektu zostało podpisane dopiero w dniu 15 listopada 2016 r. W związku z tym zasadnicze prace związane z realizacją projektu mogły zostać podjęte dopiero po tej dacie. W dniu 8 grudnia 2016 r. ogłoszony został przetarg na zaprojektowanie i wdrożenie internetowej platformy e-learningowej oraz szkoleń w ramach projektu. Niewykorzystana kwota decyzją Prezesa UOKiK została zablokowana. W dniu 24 lutego 2017 r. Urząd uzyskał decyzję Ministra Finansów zapewniającą finansowanie projektu w 2017 roku.

(dowód: akta kontroli str. 208-210, 257-346, 436-510, 519-522, 561-567, 620-734)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w wysokości 7 178,0 tys. zł, tj. 11,3% łącznych wydatków UOKiK. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym oraz wydatkom poniżej 500 zł dysponenta części 53 – UOKiK. Próba została wylosowana metodą monetarną⁸ spośród 4256 zapisów księgowych o łącznej wartości 24 078,9 tys. zł. Badaniem objęto 68 zapisów księgowych na łączną kwotę 5 386,2 tys. zł, w tym cztery zapisy dotyczące dotacji na kwotę 1 038,7 tys. zł; 12 zapisów dotyczących wydatków majątkowych - 2 105,5 tys. zł, 47 zapisów obejmujących pozapłacowe wydatki bieżące – 2 218,1 tys. zł, cztery zapisy dotyczące świadczeń na rzecz osób fizycznych – 19,8 tys. zł oraz jeden zapis związany ze współfinansowaniem projektów z udziałem środków Unii Europejskiej na kwotę 4,1 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 1 791,8 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki dokonane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zgodnie z planem finansowym zakupów i usług i służyły realizacji celów jednostki. Badanie wydatków w łącznej kwocie 493,9 tys. zł (9,2% wylosowanej próby) pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁹ nie wykazało nieprawidłowości.

W wyniku analizy sześciu postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę zawartych umów 2 464,8 tys. zł, jednego zamówienia w trybie z wolnej ręki (o wartości umowy 23,4 tys. zł) oraz dwóch zamówień udzielonych z wyłączeniem *Prawa zamówień publicznych* (o wartości 13,2 tys. zł) – nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy. NIK nie zgłasza zastrzeżeń co do celowości udzielenia zbadanych zamówień.

Wykonane zostały wnioski pokontrolne NIK wystosowane po kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. dotyczące: *rzetelnego dokumentowania przeprowadzanych operacji gospodarczych oraz dokonywania wydatków do wysokości wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz zapewnienia finansowania wydatków na prace modernizacyjne ze środków na inwestycje jednostek budżetowych oraz dochodzenia kary umownej z tytułu opóźnienia w realizacji umowy na modernizację węzła cieplnego*. W 2016 r. UOKiK nie otrzymał środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa, których wydatkowanie było przedmiotem jednego z wniosków wystosowanych po ubiegłorocznej kontroli wykonania budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 4-207, 211-256, 347-372, 565-567)

⁸ Metoda monetarna polega na losowaniu operacji z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁹ Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

W ramach nadzoru i kontroli całości gospodarki finansowej w 2016 r., stosownie do art. 175 ufp, dysponent główny części 53 – UOKiK otrzymywał i analizował kwartalne informacje o wykonaniu dochodów i wydatków oraz budżetu zadaniowego, sporządzane przez Departament Budżetu i Administracji¹⁰. Prowadził także kontrolę dotacji w zakresie merytorycznego i finansowego rozliczenia wydatkowanych kwot.

(dowód: akta kontroli str. 373-434, 459-489)

Według układu zadaniowego budżetu państwa w 2016 r. Prezes UOKiK realizował trzy zadania w ramach trzech funkcji, tj.:

- Nr 6 – Polityka gospodarcza kraju – zadanie 6.5.W – *Ochrona konkurencji i konsumentów*;
- Nr 11 – Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic – zadanie 11.4.W – Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa
- Nr 22 – Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna, z zadaniem 22.1.W o tej samej nazwie.

Na realizację zadania 6.5.W – Ochrona konkurencji i konsumentów zaplanowano kwotę 47 170,7 tys. zł. Faktycznie wydano 44 567,5 tys. zł, tj. 94,5%, w tym 44 562,7 tys. zł ze środków z budżetu państwa oraz 4,8 tys. zł z budżetu środków europejskich. Wydatki przeznaczono na przeciwdziałanie praktykom antykonkurencyjnym, kontrolę koncentracji na rynku oraz zwalczanie niedozwolonych postanowień umownych oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W ramach tego zadania prowadzony był monitoring pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom, a także kontrole i nadzór rynku pod kątem spełniania ogólnych wymagań bezpieczeństwa, jakości paliw i innych produktów znajdujących się w obrocie handlowym. Celem tego zadania było podnoszenie dobrobytu konsumentów poprzez ochronę i tworzenie warunków dla funkcjonowania konkurencji, a miernikiem dla tego zadania była *liczba spraw, w których utrzymano rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK w stosunku do wszystkich spraw dotyczących praktyk ograniczających konkurencję lub naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w których wniesiono odwołania*. Jego wysokość ustalono na 60%, a zrealizowano na poziomie 55%. NIK zwraca uwagę, że oznacza to regres w stosunku do roku 2015, w którym – przy tej samej planowanej wartości miernika – jego faktyczna wysokość wyniosła 62,6%. Zdaniem NIK powinno to skłonić właściwe komórki organizacyjne Urzędu do bardziej wnikliwego analizowania linii orzecniczej sądów, w celu wykorzystania wskazywanych w orzeczeniach argumentów w procesie przygotowywania projektów rozstrzygnięć Prezesa UOKiK.

Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego Urzędu¹¹ nie ma możliwości pełnego powiązania stosowanych mierników z poziomem wydatków na realizację tych zadań UOKiK. Kwestia ta była przedmiotem wniosku pokontrolnego NIK wystosowanego po kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. W ramach realizacji tego wniosku, tożsamego z zaleceniami Ministerstwa Finansów, Urząd dokonał przeglądu wykorzystywanych mierników oraz częściowej ich zmiany w celu lepszego dostosowania do prowadzonej działalności. Dokument przekazano do Ministerstwa Finansów pismem z dnia 31 października 2016 r.

Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego UOKiK¹² stopień realizacji celów zadań obserwowany był w interwałach półrocznych (stan na dzień 30 czerwca oraz na 31 grudnia) poprzez porównanie planowanych i zrealizowanych wartości poszczególnych mierników. W 2016 roku prowadzone były natomiast działania nadzorcze wobec komórek merytorycznych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań/podzadań/działań w ramach budżetu zadaniowego (delegatury i departamenty Urzędu).

(dowód: akta kontroli str. 4-38, 459-513, 529-538, 617-618)

Zobowiązania w części 53 – UOKiK, według stanu na koniec 2016 r., wyniosły 4 236,2 tys. zł (w całości niewymagalne). Były one wyższe od zobowiązań w 2015 r.

¹⁰ Dalej w skrócie: DBA.

¹¹ Pismo znak: DBA-0910-01(2)/17 z dnia 31 stycznia 2017 r.

¹² W piśmie znak: BBA-0910-01(6)/17 z dnia 28 lutego 2017 r.

o 1 531,8 tys. zł, tj. o 56,6%. Główną pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz pochodne od wynagrodzeń (3 085,5 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 519-520, 565-566)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 53 – UOKiK rocznych sprawozdań za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 511-610, 616-618)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK zwraca uwagę, że w 2016 r. UOKiK nie zrealizował w pełni wniosku pokontrolnego NIK z 2015 r. dotyczącego *zidentyfikowania ryzyk w obszarze sprawozdawczości i księgowości* i ujęcia ich w jednolitym dokumencie określającym system zarządzania ryzykiem. Fakt ten odnotowany został w sprawozdaniu z audytu wewnętrznego dotyczącego systemu zarządzania ryzykiem w obszarze księgowości i sprawozdawczości, przeprowadzonego w Urzędzie w dniach od dnia 4 listopada 2016 r. do dnia 9 grudnia 2016 r. Podjęte zostały natomiast działania mające na celu identyfikację tych ryzyk. W dniu 22 listopada 2016 r. zorganizowane zostało w tej sprawie spotkanie pracowników Wydziału Finansowo-Księgowego (WFK), dyrektora DBA, Głównego Księgowego oraz koordynatora zadania audytowego. Dokonano identyfikacji kilkudziesięciu ryzyk występujących w tym obszarze oraz na poszczególnych stanowiskach pracy, a następnie pogrupowano je w obszary tematyczne. Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego Urzędu¹³ w UOKiK nie wdrożono jeszcze kompletnego systemu zarządzania ryzykiem. Jego implementację podzielono na pięć etapów, z których obecnie realizowany jest drugi. Rozpoczęcie ostatniego, piątego etapu wdrożenia systemu, przewidywane jest na czerwiec 2017 roku.

(dowód: akta kontroli str. 4-38, 490-510)

V. Informacje i pouczenia

Najwyższa Izba Kontroli, wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, nie formułuje wniosków pokontrolnych.

¹³ Pismo znak: BBA-0910-01(6)/17 z dnia 28 lutego 2017 r.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 5 kwietnia 2017 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
/-/ Krzysztof Kwiatkowski

¹⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.